

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 16 października 2009 r.

**Pan
Zdzisław Kulej
Wójt
Gminy Ciasna**

LKA-410-24-05/2009
P/09/092

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ciasnej (zwanym dalej Ośrodkiem lub GOPS) w zakresie kierowania osób do domów pomocy społecznej oraz finansowania ich pobytu w latach 2007-2009 (I kwartał).

W związku z ustaleniami dokonanymi w toku ww. kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Ośrodka w zakresie spraw objętych kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. NIK pozytywnie ocenia załatwianie spraw związanych z kierowaniem osób do domów pomocy społecznej. Decyzje o skierowaniu do domów pomocy, jak i decyzje o odpłatności za pobyt GOPS wydawał bez zbędnej zwłoki, po uprzednim przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego – zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*². Ponadto, decyzje te spełniały wymogi

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701, zwanej dalej ustawą o NIK

² Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728 ze zm.

ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego*³. Wysokość opłat za pobyt w domach pomocy społecznej ustalano zgodnie z art. 61 ustawy o pomocy społecznej.

2. Zdaniem NIK, pracownicy Ośrodka nie posiadali pełnego rozeznania co do potrzeb społeczności lokalnej na usługi z zakresu pomocy społecznej. W opracowanej przez Kierownika Ośrodka *Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2004-2015* (dalej zwanej *Strategią*), przyjęto projekty polegające na utworzeniu systemu mieszkań wspólnotowych oraz gminnego centrum seniora - jako formy pomocy osobom starszym. Nie podjęto jednak działań w celu realizacji ww. projektów, gdyż przyjęte rozwiązania nie znalazły aprobaty ze strony osób, do których były skierowane.

Na brak pełnego rozeznania wskazuje również ustalana przez Ośrodek wielkość potrzeb na finansowanie pobytu mieszkańców Gminy w domach pomocy społecznej, znacznie przekraczająca faktyczne wydatki. Potrzeby zgłoszone na 2006 r. były wyższe o 73,9 % od zrealizowanych wydatków, na 2007 r. o 26,9 %, a na 2009 r. były trzykrotnie większe niż wydatki w roku poprzednim, przy czym do 30 marca 2009 r. nie zmieniła się liczba mieszkańców Gminy przebywających w domach pomocy.

NIK zwraca uwagę, że w latach objętych kontrolą nie wyegzekwowano od Kierownika Ośrodka składania Radzie Gminy rocznych sprawozdań z działalności GOPS oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

3. W ocenie NIK, postanowienia uchwały nr XXVII/208/2005, podjętej w dniu 28.02.2005 r. przez Radę Gminy w sprawie *określenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania*, są niezgodne z przepisami aktualnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie *specjalistycznych usług opiekuńczych*⁴ w niżej podanym zakresie:
 - składania wniosków o zwolnienie z ponoszenia opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze. Według ww. uchwały, z wnioskiem może wystąpić tylko osoba

³ Dz. U. z 2000r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.

⁴ Dz. U. nr 189, poz. 1598

zainteresowana, natomiast stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia wniosek może być złożony również przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej,

- terminu dokonywania płatności za świadczone usługi. Zgodnie z § 5 rozporządzenia opłatę należy uiścić w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano usługę, a w uchwale termin ten skrócono do 10 dnia miesiąca.

Zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o *samorządzie gminnym*⁵, do zadań wójta należy przygotowanie projektów uchwał rady gminy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- **przygotowanie projektu uchwały w sprawie odpłatności za usługi opiekuńcze, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania, z uwzględnieniem obowiązujących w tym zakresie przepisów.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.